

valci. Starši, pazite, da bo vaša mladina poslušala pridigo in skušala po Kristusovem nauku uravnati svoje življenje. Verjemite, čim bolj bode življenje mladine usmerjeno po naukih vere, tem manj bo zločinov in pobojev med nami. Kako sramotno je vendar za nas Slovence, da že niso več varni bratje med seboj, kaj šele tujci. Otresimo se te sramote!

Obsodba radi uboja, razgrajanja in po nočnega voglarenja. Pred celjskim okrožnim sodiščem so dajali dne 30. oktobra odgovor: 19letni posestnikov sin Jože Bosina, 19letni posestnikov sin Preskar Jože, 21letni posestnikov sin Karol Zagmeister, 21letni posestnikov sin Fr. Golob in 20letni posestnikov sin Edvard Grmovšek, vsi iz Globokega pri Brežicah zaradi uboja, težke in lahke telesne poškodbe in poškodbe tuje lastnine. — Dne 1. oktobra zvečer so kožuhal pri posestniku Mihaelu Cizelju v Piršebregu pri Brežicah. Tam so bili tudi vsi obtoženci, ki so začeli po polnoči izživati. Okrog 2. ure zjutraj so obtoženci odšli. Nekaj časa za njimi sta šla Miha Cizelj in njegov brat Ivan Cizelj. Pred hlevom so jih nenadoma napadli obtoženci s koli, edino Grmovšek je bil brez kola. Mihael Cizelj je pobegnil, Ivan Cizelj pa je dobil več udarcev po glavi. Prepeljali so ga v brežiško bolnišnico, kjer je še isti dan podlegel poškodbam. Obtoženci so nato še dalje divjali okrog Cizeljeve hiše, razbijali po vratih in pokvarili okno ter razbili šipo. Ko je stopil Anton Cizelj k oknu, ga je Jože Preskar udaril s kolom čez oko in ga težko poškodoval. Grmovšek je vrgel kamen v sobo Antonije Umekove, jo zadel in lažje poškodoval na glavi. Preskar je bil obsojen na 6 let, Bosina, Zagmeister in Golob na 5 let in 1 mesec robije, Grmovšek pa na 7 mesecev strogega zapor.

Obsodba radi zločina umora. Državni tožilec v Celju je pozval dne 3. nov. na odgovor Andreja Kladnika, posestnika v Slivnici pri Celju, očeta 9 otrok, ker je začetkom junija t. l. v Slivnici

po zrelem prevdanku s strupom usmrtil nezakonskega otroka Tanšek Amalije (s katero je imel razmerje), okrog tri tedne staro Marijo, s tem, da ji je vsul v usta znatno količino arzena in bakra, vsled česar je otrok dne 10. junija vsled zastrupljenja umrl. Sodišče je obsodilo Kladnika radi zločina umora na 14 let ječe.

Razbojništvo. V Virju med Zgornjimi Pirničami in Smednikom nad Ljubljano prebivate dve sejmarici in sicer 62letna Ivana in Ana Kafol. Zadnje nedeljo zjutraj se je podala Ana v cerkev, Ivana pa je doma pospravljala. Naenkrat se je prikazal v veži s sekuro v roki ropar, s katerim se je spustila ženska v boj, v katerem je omagala po par udarcih z ušesi sekire. Ropar je izmaknil 2000 Din in pobegnil. Smrtno-neverno udarjena je pred padcem v popolno nezavest napisala na listič tolovajevo ime. Ko se je sestra vrnila od sv. maše, je našla sestro v krvi in koj so poklicali orožnike iz Medvod. Orožnikom je sestra Ana izročila okrvavljen listek, na katerem je bilo zabeleženo, da je ropar nek 30letni Josip Mavrin, ki je bil z dela odpuščen radi poverbe, je oženjen in ima 1 otroka. Orožniki so tolovaja kmalu prijeli in je tudi priznal zločin. Mavrin je sosed Kafolovih in ima pridno ženo, katero je zurovo razbojništvo moza silno potrl. Koj je vrnila Kafolovim orožanih 2000 Din.

*

Slovenska Krajina.

MIR DVEMA SREZOMA!

V Slovenski Krajini je srez Murska Sobota in srez Dolnja Lendava. V tema dvema srezoma imamo Prekmursko tiskarno, Prekmursko banko, Prekmursko akademsko društvo, prekmurske bogoslovce in vse polno vsega prekmurskega. Od kod to? Ker je pri nas vse prek. In bo zmiraj ostalo. Zastonj je modrovanje nekaterih gospodov, kakor da ne bi

bilo: prek. Vprašaj ga v Bistricah, kam ide, pravi: prek (čez Muro). Vprašaj ga v Izakovcih, odkod si pripeljal vino, pa zopet pravi: s Preka (iz Štajerske). Najdeš ga v Radincih, kam da gre: v Prekmurje. Vse je prek, sem in tje. In so se pred šestimi leti naši luteranski pastori v Beogradu predstavili kot slovenski duhovniki iz Prekmurja, pa tam niso znali za to področje naše kraljevine. V naši državi ima namreč samo poštno ministrstvo krajevno ime N. v Prekmurju. To pa se ne da kar z novinami spremeniti v Slovensko Krajino. Prekmurci niso nikdar ugovarjali radi Prekolitve (Translajtanije), pa so bili Prekolitvanci. Niso pa tudi nikdar ugovarjali s Preka, to je iz Štajerja, ako jih je kdo imenoval Prekmurce.

Pred nekimi desetletji »naši« Prekmurci še niso imeli svojega domovinskega imena. Pa narodna zavest se povsod enkrat zbudi. Izročilo pravi in nekateri spisi, da sta slovenske kraje med Muro in Rabo začela imenovati Slovensko Krogolino, Krajno ali pozneje tudi Krajino, pokojna župnika: Kuhar v Belčincih in Baša v Bogojini. To je bilo posebej v času svetovne vojske. Madžarski sovrstniki so imenovana tožili na višja mesta, češ, da hočeta »Slovensko republiko«, po hedervarijevem povedano, v madžarski monarhiji. Stari slovenski (totšaksi) pisatelji pa omenjajo le Slovence v železnem in zalajskem komitatu. Ta ves narod pa so nekateri novejši pisatelji po že prej imenovanima začeli spet imenovati kot Slovenske Krajine narod. Ime Slovenska Krajina pa je naletelo pri polovici naroda na odpor. Druga polovica hoče imeti Mursko Krajino. Sreza se s tem ne istovetita. Pa noben noče biti Murski krajinec, noben Slovenski krajinec, še manj pa kakor Kranjec, ampak pravi, da je Prekmurec — kakor piše »Kalendar Srca Jezuša« l. 1932 za november: »Prekmurc pravi: Mraz vsehsvecev to pomeni, da Martinov den bo lep.« Pa torej, vi dva sreza naše kraljevine, ne kregajta se radi krajin, saj sta ob v očetnjavi v večji časti,

vsačem kupu kosti manjša ali večja zrna iz — najčistejšega zlata... Z zlatom v žepih so pomrle nesrečne žrtve in bogznaj kake in kako strašne smrti...

Voda je curljala po potoku, zlato se je bliščalo ter vabilo, bele človeške kosti so nam žugale...

Krenili smo proti levima potokoma, ki sta silila ter rinila skozi pesek v precejšnjih vijugah in do katerih je bilo dobrih 8 km. Tudi tukaj sam pesek, globoki dve strugi, razmetano razno orodje in lobanje, razmetane kosti in zlata zrna kot dokaz, da se nahajamo v jami zlata in — smrti...

Dovolj smo videli koj prvi dan po slovesni in po zakonu pravomočni osvojitvi še neizrabljene zlate doline.

V taboru smo ugibali vse mogoče, kaj je obelilo prednamce do belih kosti? Od vseh številnih okostnjakov sta prodrila v javnost le dva glasa, oznanjajoč zaklad, a ne smrti do belih kosti!

Sklenili smo, da bomo predvsem zbrali vsa okostja, jih zagrebli na vrhu v zemljo, da ne bodo strašila še dalje na prostem med zlatom.

Nabrali smo ob treh potokih 26 lobanj in kotkor mogoče tudi ostale kosti. Strašna najd-

ba je pričala, da gre v tem slučaju za celo ekspedicijo, katero je iznenadila grozna nesreča. Napravili smo okrogel grob, položili vanj kosti ter ga zasuli s kamenjem na visoko. Med dva kamna na vrhu smo položili steklenico s pergamentom, kedaj smo našli okostja in kedo jim je privoščil počitek pod zemljo v skupnem grobu.

Iz doline proti vrhom je bilo najti okostja manjših ter večjih konj. Od smrti presenečeni iskalci suhega zlata so imeli s seboj tudi konje.

Tretji dan po našem prihodu smo se lotili natančnejšega ogleda zlate jame. Zbrali smo nekaj kilogramov zlatih zrn na mestih, kjer so pomrli naši predniki. Površna razkopavanja ob potokih in po pesku so pokazala, da je tukaj skritega ter s peskom pomešanega za milijone ter milijone najčistejšega zlata v zrnih ter prahu. Vsak bi lahko tukaj obogatel z zbiranjem od daleč se blesketajočih zlatih zrn, kaj šele s kopanjem in z izpiranjem, ker je po celem zlatem najdišču dovolj vode na razpolago in to celo v najhujši suši!

Nosači ter gonjači so si trpali zlato v žepe po dragi volji, nikdo od nas jim ni branil, saj smo se kretali po sredini nepreglednega zaklada.

Neomajeno dakazano dejstvo je bilo, da skrivnostna kotanja res zasluži naziv »zlata jamax.

petje. Da je temu res tako, je najlepši dokaz pav.

Samski davek ni nič novega.

Ze leta 1695 so vpetljali na Angleškem davek na samce, da so zbrali na ta način potrebna sredstva za vojno proti Franciji. Angleški samec, ki je bil star nad 25 let, je moral plačati 1 šiling. Moški v višjih položajih so plačevali več. Neoznjen vojvoda je plačal 12 funtov šterlingov.

Za tri ure palačo.

Nemški cesar je postal leta 1898 po Sčriji ter Palestini. Od počival si je na poti v majhnem turškem mestu Herak v Mali Aziji. Sultan Abdul Hamid II. se je izka-

kakor mislita, kakor sta v enaki časti tudi obe, vajini krajini.

Grensovc. Gospod učitelj St. Skočir nas je zapustil in odšel na svoje novo službeno mesto v Bogojno. Ni bil dolgo pri nas, pa ga je vse vzbujalo. Ni se vtikal v politične dogodke, temveč posvetil se je le šoli. Tiho, mirno je živel med nami. Naše ljudstvo si želi učiteljev, ki so v resnici učitelji, ne pa politikarji in strankarji. Sedaj je na šoli zopet eno mesto nezasedeno.

Umrila je mlada 23letna mati Ritlop Marija. Bila je z možem v Franciji, kjer sta si hotela zakonca kaj prislužiti. Prišla je domov samo na porod. Po porodu je otrok kmalu umrl. Mati se je počutila že precej zdravo in je mislila oditi kmalu nazaj k možu. Pa se ji je stanje nenaadno poslabšalo, menda se je prehladila na poti domov. Možu so brzojavili, da je žena nevarno bolna. V torek je žena umrla in mož je šel domov iz Francije. V Zidanem mostu je na vprašanje telefonično zvedel, da je žena že mrtva. Pokopali smo jo pred njegovim prihodom. Siromak je zgubil zdaj že drugo mlado ženo. Naj ga Bog tolaži ob težki izgubi! — Na praznik Kristusa Kralja je bil v naši cerkvi sprejem novih članic v Marijino družbo. Sprejetih je bilo 22 mladenk. Obred je izvršil voditelj gospod župnik. Želeli bi, da bi vstopila še tudi druga dobra dekleta, ki stojijo ob strani in najbrž iz kakih osebnih ozirov ne marajo v družbo. — Prosimo našo občinsko upravo, da bi dala povečati pokopališče na Dolnji Bistrici. Stari grobovi se prekapajo, kar je menda sicer po zakonu že dovoljeno, pa vseeno je malo čudno, da polagamo mrliča v grobove, v katerih je še precej velikih kosti ostankov naših prednikov. — Med cerkveno oblastjo in občinsko upravo je spor radi lastnine prostorov okrog cerkve.

Turnišče. Gospod Ivan Greif, ki že več let vodi našo župnijo, je imenovan za prošta na Ptuj. K visokemu odlikovanju iskreno čestitamo! Ta mesec bo spravil v Ptuj gospodarske potrebščine, s 1. decembrom pa nas bo tudi sam zapustil.

★

zal ob tej priliki z izredno gostoljubnostjo. Za cesarjev odpočitek je pustil zgraditi krasno palačo. Obisk cesarja je trajal samo 3 ure. Od tedaj ni nikdo več bil v novi stavbi.

Šole s pomočjo pisem.

V ameriških Združenih državah procvatajo razne šole, ki poučujejo s pomočjo pisem. V najnovejšem času so otvorili šolo, ki bo dajala s pismi svojim učencem pouk o krotanju levov.

Zanimivo.

Naziv »šofere« so rabili v 18. stoletju na Francoskem za člane tolovajske tolpe, ki je mučila ugrabljenega žrtev na ta način, da jim je kurila pod nogami.

Krmilnica za siničke.

Siničke so naše najboljše in najzaupljivejše prijateljice in sodelavke v sadonosnikih in vrtovih. Celo leto obirajo škodljiv mrčes in čistijo nasade, zato gotovo zaslužijo, da se jih po zimi spomnimo, da jim polagamo prepotrebno hrano.

Najenostavnejša krmilnica za siničke je lonček za cvetlice in srednjedebla veja z zelenim vršičkom. To vejo vtaknemo z debelim koncem skozi luknjo

lončka, na pretaknjem koncu veje pa pritrdimo vrstico, žico ali kavelj. Na zeleni vršiček sinička prifrči in obsedi. Postranske vejice v lončku porežemo.

DRUŠTVENE VESTI

Slov. mladina ob grobu vladarja.

F. Tanjšek, Št. Andraž p. V.

Težko je mladini, ko odhajajo od nje njeni voditelji, težko pa ji je zlasti takrat, ko se poslavljajo od nje njeni pokrovitelji.

Prehodili smo dolino po čez in na dolgo. Povsod vidni znaki, da je pod in med peskom zlato.

Več nego dober teden smo raziskovali po gorovju izvirke treh potokov in kamenje. Tudi tukaj kremenec, kakor si ga ne moreš želeči boljšega, da ti da v razbeljeni peči najboljše zlato. Čiste zlate žile so se morale skrivati globokeje po notrajnosti gorovja in te bo že odkrila poznejša in smotrena izraba s stroji ter številnimi delavskimi močmi.

Obrise doline, tok potokov, zaseke v hribovje, mesto, kjer smo zadeli na to in ono, smo natančno ter v več izvodih zarisali na v debele steklenice shranjenem papirju. Iz narodne povesti o bajni zlati jami je nastala prevesela resnica, katere ne bo iztrgal človeštvu več nikdo!

Hribi krog in krog peščene doline so bili porastli z grmovjem in bolj pritlikavim drevjem. Obtesali smo drevesna debla, jih zabili v zemljo z natančno označbo pod številko na zemljevidu, kaj da smo našli in kaj da domnevamo pod njimi. Tekom treh tednov res pridnega ter vestnega dela smo bili tako daleč, da smo lahko rekli: Naša sijajno rešena naloga se bliža koncu. Po naših načrtih mora vsakdo najti zlato jamo in njene zaklade.

Družinska prašika!

Izredno lepo opremljena je že na prodaj. Dobite jo v knjigarnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptuj.

Trgovci dobite izreden popust. — Predno kupite drugod, vprašajte pri Tiskarni sv. Cirila.

Za 1 kg hrane porabimo 130 dkg loja, 15 dkg zmletga kruha, 10 dkg zmletga mesa, 20 dkg celega in 10 dkg natrtega konopljinca semena, 10 dkg celega in 5 dkg zmletga makovega semena, 10 dkg prosa, 5 dkg ovsa, 5 dkg suhih bezgovih jagod, 5 dkg solnčnic in 5 dkg mravljinčjih jajc. To vse pomešamo v raztopljenem loju. — Kdor noče tolike zmesi, sestavi mešanico loja, drobtinice, konoplje, maka, solnčnic in prosa.

S to zmesjo zalijemo lonček od znotraj in ko se loj strdi, ga obesimo z odprtino navzdol na kako vejo ali na okno, kamor ne more mačka.

Siničke kmalu najdejo krmilnico. S svojo plezalno umetnostjo nas bodo razveseljevale ter s tem poplačale našo skrb. Vse odpadke najde in pozablje vrabec, tako da ne gre nič v zgubo.

To je prebridko občutila slovenska mladina tisti dan, ko se je za vedno zaprl grob nad njenim vzornikom: viteškim kraljem Aleksandrom I.

V bolesti se krčijo srca naše mladine, ko stoji v duhu ob grobu svojega voditelja, ki se je vsega žrtvoval za ljudstvo, ki ga je ljubil z dejansko ljubeznijo, ki je vedno imel pred očmi njegov procvit in blagostanje.

Ne more verjeti naša mladina, da za vedno počiva v grobu oni veliki junak, ki ni klonil pod strahotami albanske Kalvarije, ne more verjeti, da so se za vedno zaprla groba vrata za hrabrim

Hoteli smo še samo zbrati največja zlata zrna, se temeljito odpočiti ob senčnatih izvirkah potokov in nastopiti povrat.

Najdba zlata nas je tolikanj prevzela, da smo govorili cele dneve in sanjali cele noči o zlatem teletu. Na tolikanj svareče in nam grozeče človeške okostnjake smo povsem pozabili. Niti eden ni več omenil smrtnih žrtev, kojih okostja so trohnela v skupnem grobu na vrhu.

Tako smo bili zatopljeni v mamilo čistega zlata, da ni nobeden prav znal, v katerem mesecu smo in kaj bo z našo vrnitvijo, če nas zaloti tukaj izbruh deževne dobe. Zlato nas je oslepilo, da se nas je držal samo še smisel za bogastvo, vse drugo nam ni bilo mar.

Šele črni oblaki na nebu, katere je pritiral nad nas naenkrat nastali vihar, so nas opomnili, da bi znal pričeti ples z opasnim deževjem. Iz zlate lahkomišelnosti nas je iztreznilo nebo. Sedaj smo šele pomislili, da smo v oktobru in narava ne pozna šale. Računali smo s par predhodnimi nevihtami pred glavnimi nalivi. Zateči smo se hoteli z vso naglico v kako bližnjo indijansko naselbino in počakati tamkaj, da se nebo izlije in zemlja posuši za silo. Delali smo žalibog prepozne račune brez nebesnega krčmarja.

Kakor lega po braziljskih ravnah noč brez mraka na zemljo, tako je tudi z nastopom